

AB Yeşil Mutabakatına Hazırlıkta Ar-Ge'nin Önemi

nsanlık, avcı toplayıcı toplum yapısından başlayarak, günümüzün akılla üreten endüstriyel toplum formuna ulaşıncaya kadar zamanla doğal kaynakları tüketmiş ve günümüzde var olan kaynakları bitirme noktasına gelmiştir. Tüm dünya şu andaki gidişatı durdurmak için gerekli önemleri almazsa. Gelecekte üretebileceğimiz kaynaklar veya ürettiklerimizi kullanabileceğimiz bir alan kalmayacaktır. Bundan dolayı Avrupa Birliği (AB), insan temelli, sürdürülebilir ve iklim değişikliğine direnci bir toplum oluşturabilmek için üyelerini, asosiye olan ülkeleri ve dünya genelinde birlik ile ticari ilişkileri bulunan tüm ülkelerin uymasını zorunlu kıldığı Yeşil Mutabakat Belgesi'ni yayınlamıştır.

AB mutabakat ile birlikte;

- 2030 yılında 1990 yılındaki tüketilen karbon seviyesine, 2050'de ise karbon nötr bir Avrupa'ya ulaşmayı,
- Temiz, uygun fiyatlı ve güvenli enerji üretimini maksimize etmeyi,
- Döngüsel ekonomiye geçmeyi,
- Kaynak verimliliğini sağlamayı,
- Zehirsiz bir çevre için kimyasal kirliliği sınırlamayı,
- Ekosistemler ve biyolojik çeşitliliği koruyarak eski haline getirmeyi,
- Adil, sağlıklı ve çevre dostu gıda temin sistemini ve
- Sürdürülebilir ve akıllı ulaşımına geçmeyi hedeflemektedir.

AB, bu hedeflere ulaşabilmek belirlediği politikalarından kişilerin, kurumların veya ülke yönetimlerinin ayrı tutulmayacağını ilgili tüm metinlerde belirtmektedir. Hazırlanan eylem planları içinde 1 Ocak 2023'den başlayarak kademli olarak 1 Ocak 2026'ya kadar mutabakata uyum sağlayamayan firmalar AB'ye ihracat yapamayacaklardır. Bununla birlikte yüksek karbon salınımı ve aşırı enerji bağımlılığı olan demir çelik, çimento, kimyasal maddeler, seramik eşyalar, kâğıt ve kâğıt ürünleri, alüminyum,

sentetik kauçuk, çimento, tekstil, cam ve cam ürünleri ve gıda sektörlerinde üretim yapan firmalar, 01 Ocak 2023'den başlayarak Sınırda Karbon Düzenlemesi (Vergisi) (SKD) uygulamasından ilk etkilenenler olacaklardır. Ardından 01 Ocak 2026 ile birlikte tüm sektörler istisnasız şekilde uygulamaya tabi olacaklardır.

Aliağa Bölgesi için lokomotif konumda olan ve en çok istihdam oluşturan firmalar en başta etkilenecekler yer almaktadırlar. Bunun yanında dünya genelinde yapılan sera gazı emisyon çalışmalarında Türkiye en çok sera gazı üreten ilk on ülke arasında yer almaktadır. Tüm veriler değerlendirildiğinde Türkiye'de ve Aliağa Bölgesinde yer alan firmaları gelecek birkaç yılda çok dinamik ve dramatik sonuçların ortaya çıkabileceği bir değişim sürecinin beklediği açıktır. Değişimin sanayiciler için sancısız, ekonomik kayıpların yaşanmadan atlatılabilmesi için tüm firmalar kendi bünyelerindeki üretim, hizmet, yönetim ve çevre ile olan süreçlerini Yeşil Mutabakata göre doğru şekilde revize etmeleri gereklidir. Bunun için ilk olarak enerji kayıplarını bertaraf edecek yönetim sistemlerini oluşturmalı, karbon ayak izi ve yaşam döngüsü analizlerini en kısa sürede yaptırmaları gerekmektedir. Buralardan çıkacak sonuçlara göre kaynaklarını verimli kullanacakları uygulamaları ve endüstriyel simbiyoz ilişkilerini kurgulamalıdırlar. Aksi durumda ise firmalar gelecek yıldan başlayarak Avrupa'nın yeşil dönüşüm sürecini gönüllü olarak finanse edeceklerdir.

Hızla yaklaşan yeşil dönüşüm süreci önümüzdeki bir iki yıl içinde sektörleri, firmaları ve OSB'leri beklenenden çok farklı bir yere evirebileceği gibi, çok açılı senaryolara açık hale de getirecektir. Bu da sanayinin tüm bileşenlerini kendi içlerinde kültürel yapısında ve işleyişlerinde büyük değişimlere neden olacaktır. Doğru bir değişim süreci planlayan firmalar ilk olarak kendi durumlarını analiz edeceklerdir. Belirledikleri sorunların çözümleri için kök neden analizi yaparak, çözüm yolları oluşturacak-

lardır. Bu noktada firmalar enerjilerini doğru kullanma, kaynak verimliliklerini arttırmak ve üretim – yönetim süreçlerindeki hataları en az indirmek için kendi içlerinde Ar-Ge süreçlerine yönelmeleri gerekecektir. Ayrıca yeşil dönüşümün ayrılmazı olarak kabul edilen dijital dönüşüme de girmek zorunda kalacaklardır. Firmaların buldukları lokasyonun iklim şartları, inşaat kalitesi, enerjiye ulaşma ve enerji kullanma şekilleri, endüstriyel simbiyoz ilişkisi içinde olan firmalar arasında taşıma ve atıkların kullanım için hazır hale getirilmesi ve sahip olunan teknolojik altyapının durumu firmaların kendi içlerinde Ar-Ge çalışmalarının yapılmasını zorunlu hale getirmektedir. Bununla birlikte saydığımız etkenler nedeniyle süreçlerin ve çözümlerin firmaya özgü olmasını gerektirmektedir.

Günlük hayatta Ar-Ge denildiğinde büyük bir çoğunluk inovatif bir ürünün geliştirilmesini anlamaktadır. Ancak Ar-Ge çalışmaları ile inovatif süreç iyileştirmesi ve hizmet geliştirilmesi de mümkündür. Temelde ise bir Ar-Ge çalışması doğru ve detaylı bir temel araştırmadan, deneysel araştırmalardan ve ilk iki aşamadan elde edilen verilerle üretim denemelerinden oluşmaktadır. Buradan hareketle firmalar kendilerini revize ederek, gelecek olumsuzlukları aşabilmek ve gelecekte pazarlarındaki yerlerini koruyup güçlendirmek için doğru kurgulanarak planlanmış Ar-Ge süreçlerini başlatmaları gerekmektedir. Böylece firmalar Yeşil Mütakat ve Birleşmiş Milletlerin Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri doğrultusunda gelecek uluslararası kısıtlamalardan kaçınabileceklerdir. Ayrıca bünyelerinde oluşturabilecekleri inovatif ürünlerle, süreçlerle ve hizmetlerle Ar-Ge'den para kazabilen firmalar haline dönüşebileceklerdir. Bu da gelecekte firmaların pazarlarındaki yerlerini korumanın yanında, yeni ortaklıkların oluşmasını, yeni pazarlara girmelerini ve istihdamı artıracak yatırımları yapabilmelerini sağlayacaktır.

Yukarıda bahsedilen süreçler ALOBİ'de yer alan katılımcıları da beklemektedir. Bu noktada ALOTTO olarak bölgede faaliyet gösteren firmaların süreci en az hasarla atlatmaları için gerekli hazırlıkları ve farkındalığı oluşturmaya devam ediyoruz. Faaliyete başladığı günden bugüne kadar firmalarla birebir

görüşmelerle var olan sorunlarına çözüm bulmada ve geleceğe hazırlık yapmalarında yanlarında yer alıyoruz. Bölge içindeki firmaların arıtma sorunlarının giderilmesi, enerjilerini verimli kullanmalarını sağlama, endüstriyel simbiyoz ve karbon ayak izlerinin hesaplanması alanlarında ortak çalışmalara başlamış bulunmaktayız. Ar-Ge çalışmaları için de doğru üniversite – sanayi – start up eşleşmelerini oluşturuyoruz. Bunların yanında farklı proje desteklerini ve fonlar (İZKA, TÜBİTAK, KOSGEB, AB) takip etmelerinde, başvuru süreçlerinin organizasyonunda ve proje süreçlerinin yönetiminde de birlikte çalışmaktayız. Bölge içinde düzenlediğimiz seminer ve eğitimlerle katılımcıların güncel konulardan haberdar etmeye çalışıyoruz. ALOTTO bölgenin ihtiyaçlarını karşılamaya, bölgenin Ar-Ge'den para kazanabilen bir bölge yapısına kavuşmasını, Yeşil OSB organizasyonunun kurulmasını ve yeni yatırımcıların bölgeye kazandırılmasında çalışmaya devam edecektir.

Dr. F. Can ÖZKAYA
ALOTTO
Genel Müdür Yrd.